

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НРЗВО «КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ» (Україна)
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Україна)
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Україна)
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ» (Україна)
ГО «ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ» (Україна)
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ГРОДНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Білорусь)
UNIWERSYTET EKONOMICZNY WE WROCLAWIU (Республіка Польща)
WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI (BYDGOSZCZ) (Республіка Польща)
JHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUĎJOVICÍCH (Чехія)

***Розвиток фінансів, аудиту,
бухгалтерського обліку та оподаткування:
реалії часу***

**I Міжнародна науково-практична інтернет-конференція студентів,
аспірантів та молодих вчених пам'яті
видатного українського вченого-економіста Сергія Ілліча Юрія**

01 лютого 2022 р.

**м. Кам'янець-Подільський
2022**

Рекомендовано до поширення в мережі «Інтернет» Вченою радою НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут» (протокол № 4 від 28 січня 2022 р.)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

ТРИПАК Мар'ян Миколайович – заслужений працівник освіти України, кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри інклюзивної економіки, кібернетики і комп'ютерних наук, в.о. ректора НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **ГУМЕНЮК Ірина Леонтіївна** – кандидат економічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **ГОДНЮК Ірина Валентинівна** – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **ШЕВЧУК Олександр Володимирович** – кандидат педагогічних наук, викладач кафедри інклюзивної економіки, кібернетики і комп'ютерних наук;

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

СЛОБОДЯН Володимир Дмитрович – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **КУШНІР Людмила Анатоліївна** – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **КОРКУШКО Олег Никодимович** – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **ВОЛЬСЬКА Ангелія Олександрівна** – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **ЛАВРУК Олександр Валерійович** – доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **ТИМКІВ Андрій Олександрович** – в.о. завідувача кафедри фінансів та економіки, кандидат економічних наук, викладач; **ДЕРЛИЦЯ Андрій Юрійович** – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **ШЕВЧУК Наталія Станіславівна** – викладач кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія; **ГЕРАЙМОВИЧ Віолета Леонтіївна** – кандидат економічних наук, доцент; **БАЧИНСЬКА Олена Миколаївна** – кандидат економічних наук, доцент кафедри; **ПРОКОПИШИН Оксана Степанівна** – кандидат економічних наук, доцент інклюзивної економіки, кібернетики і комп'ютерних наук; **ШЕНДЕРІВСЬКА Юлія** – Виконавчий директор ГО «Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України»; **ЩЕРБАТЮК С.Ю.** – к.е.н., доцент, декан факультету бухгалтерського обліку Гродненський державний аграрний університет (м. Гродно, Республіка Білорусь); **ЛУПЕНКО Юрій Олексійович** – доктор економічних наук, професор, академік НААН, директор, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки».

Р 64 Розвиток фінансів, аудиту, бухгалтерського обліку та оподаткування: реалії часу: І Міжнародна науково-практична інтернет-конференція студентів, аспірантів та молодих вчених пам'яті видатного українського вченого-економіста Сергія Ілліча Юрія (м. Кам'янець-Подільський, 01 лютого 2022 р.). Кам'янець-Подільський : НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут». 2022. 394 с.

Збірник містить матеріали І Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих вчених пам'яті видатного українського вченого-економіста Сергія Ілліча Юрія «Розвиток фінансів, аудиту, бухгалтерського обліку та оподаткування: реалії часу», яка відбулась 01 лютого 2022 р. (НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», м. Кам'янець-Подільський), з актуальних питань сучасної фінансової системи, аудиту, обліку та оподаткування в умовах сьогодення.

Відповідальність за висвітлений матеріал у публікаціях несуть автори наукових праць.
Видано в авторській редакції.

Зміст

Вступне слово.....	12
СЕКЦІЯ 1. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ЯВИЩ.....	13
<i>Bilous Anna</i> Financial audit as a means of assessing the efficiency and prospects of the enterprise.....	13
<i>Бондарчук Володимир</i> Облік нематеріальних активів та їх оцінка.....	15
<i>Вознюк Юлія</i> Сучасний стан бухгалтерського обліку в Україні.....	17
<i>Вольський Олександр</i> До проблем облікового забезпечення розрахунків з оплати праці.....	19
<i>Грибовська Юлія</i> Облік та оподаткування бланків векселів.....	21
<i>Декабрська Анастасія</i> Річний перерахунок ПДВ.....	23
<i>Дриманова Людмила</i> Окремі аспекти бухгалтерського обліку продукції лісівництва.....	25
<i>Єрмолаєва Марина</i> Готівкові розрахунки: облік та звітність в світлі сучасних вимог.....	28
<i>Завидняк Ніна</i> Методичні підходи щодо формування раціональної облікової політики підприємства.....	29
<i>Загоруйко Владислав</i> Внутрішній аудит: становлення та розвиток.....	33
<i>Канцедал Юрій</i> Теоретичні засади проведення інвентаризації.....	36
<i>Каргін Ілля</i> Особливості переоцінки необоротних активів.....	38
<i>Колісник Галина, Левкулич Вікторія</i> Необхідність проведення аудиту задля ефективності функціонування підприємств.....	40
<i>Комариця Лілія</i> Роль податкового планування в оптимізації оподаткування суб'єктів господарської діяльності.....	44
<i>Кутасевич Олег</i> Фінансова звітність за міжнародними стандартами в умовах пандемії.....	47
<i>Ольга Лега, Яловега Людмила, Прийдак Тетяна</i> Організаційно-інформаційна модель податкового аналізу.....	50
<i>Edoardo Maroncelli, Tripak Maryan</i> Estimation of efficiency of functioning of internal audit systems at the enterprises of Ukraine.....	53
<i>Матюк Людмила</i> Стратегія складання фінансової звітності за МСФЗ в умовах COVID-19..	55

Лега Ольга

к.е.н., доцент,

доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Людмила Яловега

к.е.н., доцент,

доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Тетяна Прийдак

к.е.н., доцент,

доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Полтавський державний аграрний університет,

м. Полтава

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНА МОДЕЛЬ ПОДАТКОВОГО АНАЛІЗУ

У системі ризиків підприємницької діяльності значна частка належить податковим, які можуть і зменшити прибуток, збільшивши збитки, і зменшити прибутковість підприємства тощо. Контроль за податковими ризиками можна здійснювати через аналіз, прогнозування та оптимізацію.

Ключовим завдання податкового аналізу є обґрунтування економічних рішень, спрямованих на оптимізацію податкових витрат. Підґрунтям оптимізації оподаткування підприємства слід вважати формування інформаційної податкової бази - податкових документів, зміст та форми яких відображає систему зведених взаємопов'язаних обліково-податкових показників.

Інформацію для податкового аналізу класифікують за внутрішніми і зовнішніми джерелами. Зовнішня податкова інформація включає податкове законодавство, інструкції, спеціальну літературу з методик податкового планування. Також, на нашу думку, до такої інформації доцільно віднести інформацію фіскальних органів – Листи «про результати опрацювання зібраної податкової інформації щодо проведення фінансово-господарських операцій», Результати податкових перевірок (акти (довідки) камеральної перевірки, документальної (виїздної) перевірки, документальної (невиїздної) перевірки, акт (довідка) про результати фактичних перевірок тощо), Податкові повідомлення-рішення про обов'язок платника податків сплатити суму грошового зобов'язання, визначену контролюючим органом [1].

Внутрішні джерела залежать від специфіки діяльності підприємства. До неї можна віднести інформація організаційного характеру статус, місце реєстрації, наявність структурних підрозділів, бюджети підприємства, також ставки податків, джерело сплати, наявність пільг, терміни сплати.

На нашу думку, внутрішні джерела податкової інформації доцільно поділити на групи:

1. Довідкова – документи, що містять довідкові відомості, які деталізують дані для обчислення податків, що розшифровують або обґрунтовують податкові розрахунки. Тут можна виділити документи, необхідні для обчислення податків

та документи довідкового характеру, що не впливають на обчислення сум податків.

2. Облікова – документи, що є зведеними формами обліку. Первинні документи бухгалтерського обліку, накопичуючись і систематизуючись у податковому обліку, підлягають узагальненню за певний період. Після цього в згрупованому вигляді документи визначають суму нарахованих податків, що підлягають внесенню в бюджети.

3. Звітно-декларативна – документи, у яких фіксуються податкові розрахунки й суми податків. За кожним податком існує єдиний розрахунковий документ, що подається платником податків у орган фіскальної служби у встановлений законодавством строк [1].

Для оптимізації податкових розрахунків та зниження податкових ризиків підприємства необхідно проводити аналіз інформаційної податкової бази. Податковий аналіз, виступаючи споживачем інформаційних даних, повинен виявити переваги і недоліки діючої системи інформації, сприяти її застосуванню для досягнення цілей організації, дозволяючи при цьому досягати цілей кожної з існуючих в організації систем обліку.

Податковий аналіз повинен проводитися, дотримуючись певної послідовності.

На думку Мельник О.В., на першому етапі податкового аналізу досліджуються податкова система в цілому та її окремі елементи, визначаються темпи зростання платежів по кожному з податків, їх динаміка, акцентується увага на тих податках і зборах, у динаміці яких відбулися зміни, визначаються причини цього. На другому етапі оцінюється відносно податкове навантаження на підприємство, яке показує якісну та кількісну характеристику впливу оподаткування на підприємство. Третій етап полягає у визначенні заборгованості підприємства за податками і зборами та порівняння заборгованості по роках із моменту її виникнення. На четвертому етапі здійснюється пошук шляхів мінімізації з використанням податкових пільг [2].

Барабаш Н.С., Никонович М.О. виділяють чотири етапи податкового аналізу: 1. Аналіз абсолютного податкового вантаження на підприємстві. 2. Аналіз відносного податкового навантаження на підприємстві. 3. Аналіз заборгованості підприємства за податками і зборами. 4. Аналіз упущеної вигоди мінімізації податкових платежів [3].

Легостаєва О.О., Лисьонкова Н.М. виокремили складові податкового аналізу. I. Факторний аналіз податкових платежів. II. Аналіз структури і динаміки податкових платежів. III. Аналіз податкового навантаження підприємства. IV. Аналіз податкової заборгованості підприємства [4].

На нашу думку, послідовність здійснення податкового аналізу залежить від специфіки діяльності суб'єкта господарювання. Доцільно виділити три етапи:

1. Організаційний – уособлює оцінку існуючої системи оподаткування господарюючого суб'єкта: загальний аналіз і розгляд елементів системи оподаткування економічного суб'єкта; визначення основних чинників, що впливають на податкові показники; оцінка методики нарахування податкових платежів; оцінка документообігу та вивчення функцій і розподіл повноважень

служб і виконавців, відповідальних за нарахування і сплату податків; попередній розрахунок податкових показників економічного суб'єкта.

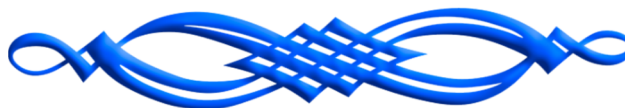
2. Основний – передбачає аналіз податкової інформації, порівняння з періодом попереднього року, визначення основних факторів впливу на податкове навантаження підприємства, чинники, які впливають на прибутковість або збитковість підприємства, розрахунок планових показників діяльності підприємства (собівартість, податкові платежі, навантаження тощо). Особливу увагу потрібно приділити аналізу дебіторської та кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом в розрізі податків та зборів.

3. Підсумковий – узагальнюються результати податкового аналізу щодо правильності оподаткування. На підставі проаналізованої інформації виявляються ризики за певний період та приймаються управлінські рішення щодо оптимізації податкових розрахунків.

Отже, податковий аналіз можна ідентифікувати як комплексне вивчення податкової інформації підприємства за певний період, оцінка правильності оподаткування окремими податками та відображення у податковій звітності з метою виявлення ризиків за відповідний період та пошук альтернативних варіантів для вирішення проблемних питань. Виокремлені етапи здійснення податкового аналізу є невід'ємними для прийняття виважених управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Лега О. Використання податкової інформації у розрахунках з бюджетом. *Agricultural and Resource Economics : International Scientific EJournal*. 2017. Vol. 2. No. 3. Pp. 63–74. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/318/1/120-279-1-SM_Стаття.pdf. (дата звернення 28.01.2022).
2. Мельник О.В. Податковий аналіз як інструмент податкового менеджменту сільськогосподарського підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Випуск 14. С. 207-210. URL: <http://global-national.in.ua/archive/14-2016/42.pdf> (дата звернення 28.01.2022).
3. Барабаш Н.С., Никонович М.О. Податковий аналіз: зміст та особливості розвитку. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/92423/31-Barabash.pdf?sequence=1> (дата звернення 28.01.2022).
4. Легостаєва О.О., Лисьонкова Н.М. Податковий аналіз як складова оптимізації податкової політики підприємства. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2016. № 55. С. 50-58. URL: http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/761/1/VETP_2016_55_50_58.pdf (дата звернення 28.01.2022).

Maroncelli Edoardo
Licei opera Sant'Alessandro,
4a, classico, Italy

Maryan Tripak
Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor, Acting Rector
Educational Rehabilitation Institution of Higher
Education Kamyanets Podilsky State Institute

ESTIMATION OF EFFICIENCY OF FUNCTIONING OF INTERNAL AUDIT SYSTEMS AT THE ENTERPRISES OF UKRAINE

Introduction and improvement of internal audit is one of the effective ways to increase the efficiency of the enterprise management system, while one of the most important functions of external audit is to protect the interests of owners and shareholders. For example, the responsibilities of an external auditor in a garment enterprise may not include inventory, improved verification of the correctness of the revaluation of fixed assets, verification of settlements with the budget and extrabudgetary funds. The analysis of solvency and financial stability is carried out in general and without providing specific recommendations for improving the financial condition of the enterprise.

Thus, the activity of independent assessment of the internal control procedure and at the same time an objective source of information for managers and owners is performed by the internal audit itself.

The current internal audit performs a number of different audit tasks, among which the main ones are:

- analysis and evaluation of the internal control system in terms of reliability of information, implementation of current legislation, saving assets, efficiency and effectiveness of certain operational and structural units;
- analysis and evaluation of the effectiveness of the risk management system as well as the corporate governance system;
- disclosure of cases of abuse;
- interaction with the external auditor.

The analysis of the world practice of internal audit clearly covers the internal audit services and their employees in their professional activities are guided by internal documents developed in accordance with Ukrainian and international law, the Code of Professional Ethics of Internal Auditors, developed by the US Institute of Internal Auditors and relevant stan.

The only difference is that the internal audit operates at the enterprise constantly, it has a 100% sample of accounting entries and financial indicators, which increases the effectiveness of risk assessment of financial and economic activities of the enterprise. The external auditor uses a much smaller sample, tasked with exploring bottlenecks and comparing with the internal auditor's reports on controlled issues.

If the level of trust in the internal auditor can be assessed as high and his work effective, then the independent auditor decides to use the reports on the work performed by the internal auditor during the external audit.

Constructive interaction of external and internal auditors at enterprises is able to bring positive results to all participants in the process. External auditors, using the